

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 20/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi kuntien valtionosuus- lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 11 päivänä marraskuuta 2008 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi kuntien valtionosuuslain muuttamisesta (HE 191/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Arto Sulonen, valtiovarainministeriö
- johtaja Martti Kallio, Suomen Kuntaliitto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— sosiaali- ja terveysministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan kuntien valtionosuuslattia muutettavaksi siten, että lakiin lisätään säännös, jonka mukaan kunnalle vuonna 2009 myönnettävää yleistä valtionosuutta lisätään tai vähennetään vuoden 2009 verotuksessa toteutettavan työn verotuksen keventämisen ja kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen korottamisen kunnan tuloihin aiheuttamien muutosten tasoittamiseksi. Yleisen valtionosuuden lisäys tai vähennys tehdään sen jälkeen, kun mainittujen toimenpiteiden aiheuttamat kuntien verotulojen

menetykset on kokonaisuutena kompensoitu kunnille yhtä suurina asukaskohtaisina sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksien lisäyksiinä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2009 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2009 alusta, ja sitä sovellettaisiin myönnettäessä yleistä valtionosuutta vuodeksi 2009.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Käsiteltävänä oleva lakiehdotus liittyy vuoden 2009 valtion talousarvioesitykseen (HE 116/2008 vp). Talousarvioesitykseen sisältyvien ansiotulojen ja eläkkeiden verokevennyksen toteuttamiseksi on eduskunnan käsiteltävänä

hallituksen esitys vuoden 2009 tuloveroasteikkolaiksi ja eräiksi muiksi tuloveroperusteita koskeviksi muutoksiksi (VaVM 22/2008 vp — HE 112/2008 vp).

Toteutettavat verotusperusteiden muutokset merkitsevät valtion ja kuntien verotulojen vähe-

HaVM 20/2008 vp — HE 191/2008 vp

nemistä. Verotulojen menetysten kompensoimiseksi täysimääräisesti kunnille korotetaan sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksia (HaVL 33/2008 vp — HE 111/2008 vp). Hallintovaliokunnan lausunnosta HaVL 33/2008 vp ilmenee, etteivät sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksien korotukset välttämättä kohdistu kuntiin oikein, vaikka kompensatio sinänsä toteutuu kuntakentän kokonaisuudessa.

Käsiteltävänä olevalla lakiehdotuksella tasataan ensi vuoden kuntien valtionosuuksia niin, että toteutettavien verokevennysten vaikutukset kohdistuvat mahdollisimman tasapuolisesti yksittäisiin kuntiin. Lakiehdotuksen hyväksyminen on välttämätöntä, koska muussa tapauksessa sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuk-

sien korotus muodostuu joillekin kunnille verotulojen menetyksiä suuremmaksi, kun taas toisilla kunnilla verotulojen menetykset voivat olla huomattavastikin valtionosuuksien kautta saatavaa kompensatiota suuremmat. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana. Lakiehdotus koskee vain vuotta 2009.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta esittää,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tapani Tölli /kesk
jäsen. Thomas Blomqvist /r
Juha Hakola /kok
Rakel Hiltunen /sd
Timo Korhonen /kesk
Valto Koski /sd

Outi Mäkelä /kok
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Unto Valpas /vas
Tuula Väättäinen /sd
vjäs. Veijo Puhjo /vas
Pauliina Viitamies /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.